GODZIENNA

Ner 157. ROK 1833. WTOREK 18 CZERWCA

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, o god. 10 przed południem w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna......złp. 12
Miesięczna...... „ 5

Jutro Gerwazego i Protazego.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0̄0 0̲,	Therm:	Hogrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7	27 6, 848	+ 12,6	+ 6,3	Pn. zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz.
16. 12	„ 6, 425	16,6	2.5	„ mocny	„ „	
3	„ 6, 428	17,8	3,5	Północny średni	„ „	
9	„ 6, 466	+ 14,7	+ 6,3	Zden	Pogoda z Ghmurami	

Część Urzędowa.

W dniu 21 czerwca r. b. 1833 o godzinie 10 ranny w Krakowie w gmachu Sukiennicach, sprzedanemi zostaną przez publiczną licytacyą binda z perłami i rubinami, tudzież pas polski jedwabny złotem tkany.

Kraków 17 Czerwca 1833.

Jgnacy *Kopyciński* Kom: Sąd.

Część Nieurzędowa.

KRAÓKW.

Gazeta Krakowska ciągle nadal wychodźić będzie. Wydawca uprasza o wczesne zapisy prenumeraty, kończącey się z dniem ostatnim b. m. czerwca.

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEY POCZTY.

POLSKA.

Warszawa 12 *Czerwca.*

JO. Xiąże Feldmarszałek, Namiestnik w królestwie Polskiém, po kilkodniowym wyjeździe swoim w województwo Podlaskie, powrócił przedwczoray do Warszawy.

N. Pan, mianował Pana Tomasza le Brun, powołanego do tymczasowego pełnienia obowiązków Pod-sekretarza Stanu, przy Radzie Administracyjney, Podsekretarzem Stanu w teyże Radzie. *(K. W.)*

AUSTRYA

Wiedeń 30 *Maja.*

(Z Gazety powszechney niemieckiey). Podług wiadomości handlowych tu nadeszłych, wybuchła w Albanii zaraza morowa. *(G. P. S.)*

ANGLIA

Londyn 4 *Czerwca.*

Wczorayszy wniosek xięcia Wellingtona utrzymany większością w izbie wyższey względem zachowania neutralności co do spraw portugalskich, ten za sobą pociągnąć może skutek, iż rząd będzie musiał uczynić krok stanowczy albo na korzyść Dony Maryi, lub całkiem zaniechać tey sprawy. Anglia wdać się musi, mówi inny dziennik, już dla samego położenia końca tey kłótni; — lecz niechwiejącym sposobem i z wyglądaniem tylk

na wypadki jak dotąd; lecz otwarcie, śmiało i stanowczo.

Wczoray wieczorem izba niższa przyjęła pierwsze postanowienie względem emancypacyi murzynów, mocą którego mają bydź przedsięwzięte środki, dla zupełnego usamowolnienia tych niewolników. (G. P. S.)

FRANCYA

Paryż 4 *Czerwca.*

Przedwczoray zakończył tu życie jenerał Sawary, xiążę Rovigo w chwili, gdy go doktorzy zdawali się uważać za wyzdrowionego zupełnie. Nagły powrót choroby, niepodobny był do przewidzenia.

W nieobecności hrabiego Appony, który dziś z rana z całą swoją rodziną opuścił Paryż, sprawować będzie obowiązki poselskie ze strony Anstryi, baron Hügel. (G. P. S.)

WIADOMOŚCI Z DAWNIEYSZYCH POCZT.

NIEMCY

Frankfurt 1 *Czerwca.*

Dziś rano dawał wielką ucztę w swym pałacu, prezes woyskowey kommissyi niemieckiego związkowego zgromadzenia ces: król: austryjacki jenerał-major hr. Welden, na którey obecnemi były wszystkie poselstwa związkowego zgromadzenia, i wiele innych tu bawiących osób.

Z Manheimu dowiadujemy się z listów pod datą wczorayszą, iż trzech rannych uczniów będących obecnemi na zgromadzeniu w Nenstadt (Hambach.) przywieziono tamże na wozach.

Granica bawarsko-badeńsko-reńska została zamkniętą; zapewniają, iż to nastąpiło z powodu wypadków w Neustadt (Hambach.) —

Stuttgard 2 *Czerwca.*

Tuteysza gazeta nadworna donosi o danev dymissyi, dotychczasowemu professorowi, doktorowi Uland z służby rządowey.

Sąd w Tibingen, skazał konsulenta prawa P. Reinwald w Rötweil na 6 miesięcy; lekarza Winker na 4 miesiące; a księgarza Willman i doktora Raap na 6 tygodni więzienia, za udział przy obchodzie uroczystości mało-hambachskiey, na górze S. Tróycy.

W Karlsrohe aresztowano redaktora jednego czasopisma i kameralnego praktykanta Mathy. W Darmstadt uwięziono również professora doktora medycyny Vogt, i adwokata sądu nadwornego P. Follenius; także rektora szkół w Butzbach i wielu uczniów i osób różnego stanu. (G. P. S.)

Münich 29 *Maja.*

P. Chateaubriad przybył do Waldmünchen, gdzie oczekuje na paszporta z Pragi, dokąd jedzie w zleceniach xiężney Berry, do Karola X. i jego rodziny.

Mówią iż posłano rozkazy do szwadronów jazdy znaydujących się przy bawarskim korpusie w Grecyi, aby niezwłocznie powracały do oyczyzny.

Speyer 28 *Maja.*

Dziś wieczór powróciły tu woyska wysłane do Neustadt (Hambach) udały się tam władze sądowe z Frankenthal z dwoma batalionami piechoty, jednym szwadronem jazdy i 4 działami.

Darmstadt 29 *Maja.*

Będący tu uczeń Rochów z Brunświku, należący do rozruchów w Frankforcie; po wygojeniu się z ran odniesionych, został powieziony pod mocną strażą do Frankfortu. Jego mieysce w więzieniu Reinthor, zajął nadspodzianie aresztowany uczeń z Giesen, który bawił na świętach u rodziców. Mówią także o wielu innych aresztowaniach które mają bydź w związku z owemi w Giesen i Butzbach. Sądzą tu powszechnie, że nakoniec przedsięwzięte będą sprężyste środki i że winni pociągnieni będą do surowego ukarania Sciąganie woyska uważają za środek ostrożności przy zabronienieniu obchodu rocznicy w Hambach i szkodliwych z tegoż skutków. G. P. S.)

FRANCYA

Paryż 31 *Maja.*

Marszałek Maison odjechał do Karlsbadu; używanie tamecznych kąpieli polecone mu jest przez lekarzy. Za miesiąc powróci tutay dla odebrania swoich instrukcyi i udania się na swoją posadę poselską do Petersburga. —

Minister spraw zagranicznych przyjmował wczoray dyplomatycznego ajenta Don Pedra. Mówią iż wysłany z propozycyą o zaliczenie 10 milionów fr. które Don Pedro chce zasiągnąć u naszego dworu.

Znaydujący się tu teraz jenerał Freire d'Andrade w Paryżu, trudni się zaciąganiem lu-

dzi do woyska Don Pedra; w południowych departamentach zdaje się ten werbunek znaczne czynić postępy.

Dziś odpłynął oddział z 240 ludzi złożony do Rochelle, gdzie pięć statków angielskich oczekuje, dla odwiezienia zaciągnionych do Oporto.

Jenerał Guilleminot ma bydź teraz niemylnie mianowany gubernatorem, dowódzcą w Algierze, zapewniają iż przyjął tę nominacyą.

Król Ludwik Filip umawiał się w ostatnich tygodniach kilka razy z posłem papiezkim i ułożył osobiście z tymże podstawę do układu, w skutku którego woyska francuzkie opuścić mają Ankonę. Dowiadujemy się iż ten dokument, który także innym mocarstwom przedłożony będzie, udzielony został posłowi austryjackiemu, którym tenże ma bydź zupełnie zaspokojony. Ustąpienie z Ankony ma bydź postanowione na dzień 1 marca r. 1834.

Rząd otrzymał wiadomość z Neapolu, iż w Palermo przysposobiono już wszystko na przyjęcie xiężney Berry, ma ona niezawodnie odpłynąć w połowie czerwca.

Z Madrytu donoszą, że dnia 20 czerwca ogłoszona będzie amnestya bez wyjątku, a zatym także dla P. Calomarde; wątpiemy jednak, aby się rozciągać miała na Minę, Quirogę i innych.

Dnia 29 *Maja.*— Wczoray wysłano urzędnika z ministerium spraw zagranicznych z poleceniami do Włoch; wiezie on do Turynu depesze dla naszego posła, skąd udać się ma z Turynu do Ankony. Jego poselstwo spowodować miała konwencya pomiędzy dworami Wiedeńskim i Sardyńskim, którey przedmiotem ma bydź zbudowanie nadgraniczney warowni naprzeciwko Simplonu.

Onegdy zgromadzili się u króla w Neuilly, minister belgiyski i br. Montalivet, Pan Fain i baron Schonen.— Naradzano się względem posagu królowey Belgów, i nad reklamacyami czynionemi w tey mierze przez króla Leopolda; postanowiono, aby nim ta kwestya rozstrzygniętą zostanie, wypłacono miesięcznie po 500,000 fr.

Mówią wiele o planie ministerium woyny, względem zreformowania sztabu gwardyi narodowey paryzkiey. Od niejakiego czasu podało się wielu kapitanów do dymissyi.

Dziennik *Charviari* dołączył rysunek przyszłego obwarowania Paryża. Z fortyfikacyi widać strzelanie do stolicy.

Otrzymaliśmy z Mexyku wiadomości, według których jen. St. Ana, większością głosów przez zgromadzenie narodowych reprezentantów, obrany został prezydentem tego nowego wolnego państwa. — (Trzeba tu dodać, że o to właśnie sam wzniecił woynę domową, która wiele rozlewu krwi kosztowała!)— *G. P. S.)*

AUSTRYA.

Wiedeń 31 *Maja.*

Gaz: Pow: umieściła następujący artykuł. Powstało znowu jedno Arabskie mocarstwo Że to się stać mogło, jak teraz widziemy istotnie, jedyną przyczyną jest, zupełne w ostatnich czasach zapomnienie o polityce Wschodniey. Z zakończeniem greckiey sprawy, zdaje się, iż gabinet tameczny zupełnie odwrócił swą baczność od Lewantu. W tamteyszych morzach pozostała tylko mało znacząca siła zbroyna. Gdy postępy wojenne Mehemeda Alego w Syryi, dla Porty wątpliwy charakter przybrały, wysłał dywan zaufanego ajenta do Anglii, żądając pomocy i rady. Tymczasem zbliżało się niebezpieczeństwo, a rząd francuzki umiał z tego korzystać. Sądząc z doświadczenia ostatniey bardzo ważney epoki, mniemamy, że angielska polityka zupełnie się odsunęła z odległych okolic, i teraz się jedynie, rzeczywiście na bardzo ważne urządzenia wewnętrzney reformy ogranicza.

Dnia 25 t. m. przybył tu z Konstantynopola baron Ottenfels, Ces: Król: tayny radca, szambelan i internuncyusz przy Porcie Ottomańskiey.

W naszey marynarce mają zayść znaczne odmiany; artyllerya ma bydź znacznie wzmocniona i przez dwie kompanije pomnożona. Służba marynarki zwraca teraz szczególną uwagę rządu; wkrótce będzie w teyże wiele ulżone i polepszone. *(G. P. S.)*

ANGLIA

Londyn 4 *Czerwca.*

Gazeta *Courier* zawiera następujący list z Falmouth dnia 18 t. m. datowany: Okręt parowy *African* pod komendą porucznika Harvey, przybył dziś rano z Lizbony do Oporto; opuścił on Lizbonę d. 12, a Oporto

dnia 14 maja.— Osada na jednym z okrętów Sartoriusza zbuntowała się, admirał postawił z każdey strony okrętu jednę fregatę, i dał burzycielom tylko godzinę czasu do namyślenia, nimby do dalszych środków przystąpił. Przez ten spręży sty krok, wstrzymane zostały dalsze skutki buntu; a przed upłynieniem godziny poddali się burzyciele w liczbie stu ludzi, pod warunkiem ażeby ich odesłano do Anglii.

Kapitn Napier, dowódzca w królewsko-angielskiey słuźbie, przedsięwziął za pomocą 7 okrętów parowych i 3000 ludzi woyska liniowego, wylądować w Terrero de Passos lub w innem mieyscu, zkąd Lizbona z łatwością zdobytą bydź może. Plan tego świetnego przedsięwzięcia nie jest jeszcze wiadomy, lecz zdaje się bydź pewną rzeczą, iż cel zamierzony bez oporu osiągnionym zostanie. (???)

BELGIA.

Bruxella 31 *Maja.*

Wczoray rano wyjechał król, w celu odprawienia przeglądu woyska w obozie pod Diest.

Były rejent Belgii, Pan Surlet de Chokier, znaydnje się w naszey stolicy tey chwili.

Dnia 26 t. m. odjechał goniec gabinetowy Pan Witoks z depeszami do Londynu, ma on tam wręczyć rządowi odpowiedź na ostatnie propozycye hollenderskie.

Z całey flotylli belgiyskiey stoi teraz jedynie okręt *Kongres* przed Antwerpią na Skaldzie; inne statki, które stały przed warownym zamkiem St. Marei odpłynęły w górę rzeki, a zatem oddaliły się od nieprzyjaciela. *(G. P. S.*

TURCYA

Konstantynopol 12 *Maja.*

Monitor, Ottomański donosi: »Wcelu zawarcia ściśleyszego związków przyjacielskich, pomiędzy państwem tureckim i królestwem perskiém przysłał szach perski, posła Seimel Abidin Chana do Konstantynopola. Ten pełnomocnik, powitany został przez wysoką Portę z należytemi jego godności honorami.

List z Konstuntynopola w *Gazecie Powszechney*, umieszczony, wyrażą co następuje:

»Hrabia Orlów miał kilka narad z Reis-Effendim; jutro ma on odprawić przegląd woyska pod Skutari, które codziennie zapasami wojennemi i żywnością wszelkiego rodzaju, tak obficie zaopatrują, jak gdyby tu jeszcze dlugi czas miało zostawać.

»Wiadomo jest, iż Porta nigdy nie pozwala sobie, mieszać się do spraw cudzych, a zatem wymaga słusznie, aby się również wstrzymano od czynienia względem niey uwag, i nie zmuszano ją do wyjaśnień, które tém bardziey są dla niey nieprzyjemne, ile przez takową jey przyszłość mogłaby bydź narażoną, gdyby w teraźnieyszych okolicznościach zayść miało nieporozumienie z powodu czczych i bezzasadnych wieści, które widocznie tylko dla sprawienia jey nieprzyjemności rozsiewane bywają. Mówi się o niedawno zawartey konwencyi z posłem francuzkim względem Egiptu, gdzie zastrzeżone było, iż pomoc Rossyi ma bydź nie przyjętą. Porta spieszy więc, dać w tey mierze potrzebne objaśnienia. Znaydował się wprawdzie mały artykuł w tey konwencyi, w którym ze strony rządu francuzkiego powiedziano, iż, jeżeli Mehemed Ali kontentować się będzie zaproponowanemi temuż wielkiemi przywoleniami przez Halil paszę, w takim wypadku nie będzie Porta żądać obcey pomocy, lecz bynaymniey niema w teyże żadnego warunku, którymby wyraźnie (jak rozgłaszano) zrzekała się Porta pomocy Rossyi lub zastrzegła powrót woyska rossyjskiego. Przejęta uczuciami wdzięczności dla tego mocarstwa, nie byłaby się Porta nigdy wdawała w takie szczególności, czego dowodem, że nie myślała o tém; jest życzenie już poprzedniczo objawione, aby się okręty rossyiskie ustawiły w porcie tureckim Sisopoli w bliskości Konstantynopolą, zkądby łatwo było cofnąć wspomnione okręty, gdyby tego była potrzeba i życzenie J. Wysokości nastąpiło. Jeżeli wysoka Porta przyzwoliła, aby we wspomnioney konwencyi umieszczono słowa: — »Wszelkiey obcey pomocy zrzeknie się« stało się to jedynie w chęci utrzymania dobrego porozumienia, istniejącego pomiędzy mocarstwami, od których doznała tak licznych dowodów przyjaźni. Gdy więc dwór rossyjski tym sposobem uwolniony był od niepewności, jaką udzielanie przyjacielskiey pomocy spowodowało, zatém zdawało się, iż ta sprawa od chwili przyjęcia przez Mehemeda Alego, wielkich przyzwoleń ze strony Jego Wysokości, za ukończoną uważana, i że w takim razie obeyść się można będzie bez obcey pomocy. Żaden inny powód nie może bydź dopuszczony, objaśniający postępowanie Porty bez naruszania jey sławy i bez poniżania jey, jakoby jedynie działała pod obcym wpływem. Daleką od tego, widzi się wysoka Porta zupełnie wolną od tych pozorów i właśnie to przekonanie spowodowało ją do zbicia wieści, na kóreby w innych okoliczuościach bynaymniy nie uważano.«— *(G. P. S.)*